

cílení užitečnější stavby. Proto nerozhoduje pro nárok na znovupronajetí bytu, zda úchylka od plánů, podle nichž bylo dáno svolení k výpovědi, jest podstatnou se stanoviska stavebního řádu, nýbrž zda se dotýká podstaty užitečnosti stavby. To plyne z účelu zákona, který chce podporovati provádění užitečnějších staveb, aniž by výslovně vázal povolení k výpovědi na přesné dodržení plánů, a chce zajistiti jenom včasné ukončení stavby a řádné její provedení. Proto za řádné pokračování ve stavbě je považovati jen takové, při němž se pronajímatel sice uchýlil od plánu, ale neporušil předpokladu, že výsledná stavba přinese pro bytové potřeby větší užitek než stavba stará. Proto odvolací soud chybuje, spatřuje podstatnost úchyly v úchylných, jež jsou sice podstatné se stanoviska stavebně technického a stavebně policejního, ale neporušují podstatně větší užitek z nové stavby pro všeobecné účely obývací. Podle zjištění odvolacího soudu znalec sám pokládá za užitečnější stavbu přestavby, které byly provedeny v prvním poschodí ve sporném bytě. Znalec má ovšem zato, že provedení nástavby v podkroví není užitečnější stavbou proti plánům proto, že bylo projektováno zřízení bytu, ale vskutku zřízena kancelář o menší rozloze. Ale to pro větší užitečnost nástavby v podkroví pro bytové účely v poměru k dřívější stavbě nemá vůbec významu. Podobně nemá významu, zda výsledná stavba je užitečnější než stavba povolená. Úsudek o větší užitečnosti stavby jest úsudkem právním a je ponechán rozhodnutí soudnímu. Znalec může se vyjádřiti jen o jeho podkladech. Proto pro užitečnost nástavby podkroví není jen rozhodné, že místo bytu byla zřízena kancelář o menší rozloze, nýbrž, zda provedením nástavby po případě ve spojení s přestavbou v prvním poschodí bylo poslouženo bytovým účelům vůbec. Tuto otázku sluší zodpověděti kladně, ježto jednak místnosti byly rozmnoženy i co do rozlohy a užitečněji upraveny proti stavu dřívějšímu. Proto nelze míti za to, že úchylky od plánů při provádění přestavby bytu a nástavby jsou tak podstatné, že by bylo lze pokládati za to, že stavba přestala býti užitečnější. Ježto není správným předpoklad odvolacího soudu, že svolení k výpovědi bylo podmíněno provedením stavby užitečnější beze vší úchyly, ani jeho názor, že úchylky týkají se podstaty, větší užitečnosti stavby pro bytovou nouzi, nelze schváliti názor odvolacího soudu, že jsou tu podmínky, za nichž může žalobce žádati znovupronajetí bytu.

Čís. 8323.

Jde o dovolenou opravu směnky, přepsal-li v ní oprávněný nesprávně udaný den splatnosti směnky na den umluvený. Lhostejno, že oprava byla provedena teprve, když žaloba ze směnky neopravené byla zamítnuta proto, že den splatnosti předcházel dnu vydání směnky.

(Rozh. ze dne 21. září 1928, Rv I 1307/28.)

Proti směnečným platebním příkazům namítli žalováním kromě jiného, že směnka není platnou, ježto původní den splatnosti směnky 5. března

1926 byl přepsán na den 5. března 1927. Procesní soud první stolice ponechal směnečné platební příkazy v platnosti, odvolací soud napadený rozsudek potvrdil. Důvody: Předem třeba přihlídnouti k výtce nesprávného posouzení věci. Žalovaní spatřují je v tom, že neprávem soud první stolice má směnku ze dne 30. listopadu 1926 splatnou dne 5. března 1926 za platnou a přepsání dne splatnosti 5. března 1926 na den 5. března 1927 za dovolenou opravu. Soud první stolice zjistil, že den splatnosti na směnce určil sám žalovaný František G. na den 5. března 1927, že tento den splatnosti též žalobci dopisem ze dne 25. srpna 1926, kterým mu sdělil vydání smenek, oznámil a že den splatnosti vyplnil z příkazu G-ova svědek Otokar R., který omylem na směnku napsal den 5. března 1926. Z tohoto zjištění jde jasně na jevo, že změna dne splatnosti odpovídá ujednání mezi žalobcem a žalovaným Františkem G-em, oprava proti tomuto žalovanému jest dovolenou. Že na směnce opravu provést nelze, nelze ze zákona dovoditi. Z opravy dne splatnosti vznikly by žalovaným námitky jen, pokud by den splatnosti, jakým jest po opravě, byl proti ujednání. Toho, jak uvedeno, v poměru k žalovanému G-ovi není. V poměru proti žalovanému Janu B-ovi toho rovněž není, poněvadž nenamítal, že byl ujednán určitý jiný den než 5. březen 1927, omeziv se jen na námitku, že ho žalovaný G. ujistil, že žalovaný souhlasí s tím, by směnečný rukojemský závazek měl účinek jen v případě, kdyby všechny právní kroky proti Františku G-ovi zůstaly bezvýslednými, kteroužto námitku však již v odvolání neдрží. Nelze tedy říci, že den splatnosti 5. března 1927 jest proti Janu B-ovi proti ujednání. Podpisuje směnku G-ovi in bianco činil tak v nepochybném úmyslu, by směnka byla vyplněna způsobem požadovaným po zákonu k platnému směnečnému závazku a v předpokladu, že se tak stane. Opravou směnka nabyla náležitosti platné směnky, ana oprava byla dovolenou. Není, co by překáželo její platnosti. Nejde ani o směnku padělanou. O nich stanoví čl. 75 směn. ř., že pravé akcepty a indosamenty podržují přes padělání jiných podpisů směnečný účinek. Z toho nutno souditi, že tím spíše mají směnečný účinek pravé podpisy žalovaných na směnce, na níž byla provedena dovolená oprava mylného zápisu. Okolnost, že oprava byla provedena teprve, když žaloba ze směnky ještě co do splatnosti neopravené byla usnesením obchodního soudu ze dne 8. března 1928 zamítnuta z toho důvodu, že směnka před opravou odporovala ustanovení čl. 4 čtvrtý odstavec směn. řádu, ježto den splatnosti předcházel dnu vydání, nemá vlivu na platnost opravené směnky. Není správným míněním žalovaných, že žalobě z opravené směnky překáží právní moc zmíněného usnesení ze dne 8. března 1928. Toto právoplatné usnesení týká se směnky před opravou splatné 5. března 1926, v tomto sporu však jde o směnku splatnou 5. března 1927 tedy o směnku jiného obsahu. Právní názor žalovaných vedl by k důsledkům s procesní hospodárností nesrovnatelným. Nemůže býti sporu o to, že žalovaný G., který byl oprávněn směnku vyplniti, byl by oprávněn mylné datum splatnosti opravit. Když ji vyplnil omylem jinak, než umluvil se žalovaným, mohl by žalobce domáhati se na něm buď opravy nebo nové úmluvě odpoví-

dávající směnky; když se téhož docílí opravou podle ujednání provedenou žalobcem, nelze seznati, proč by oprava vedoucí k témuž výsledku neměla být považována za dovolenou.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Odvolací soud posoudil věc po stránce právní správně a dovolatelé se poukazují na správné odůvodnění odvolacího rozsudku, jež nebylo vyvráceno vývody dovolacími. Okolnost, že žalobce opravil dodatečně den splatnosti směnky, nemůže být na závalu její platnosti, ano jest zjištěno, že dovolatelé podepsali směnku in bianco a že byla vyplněna, pokud se týče opravena podle úmluvy stran. Dlužno přisvědčiti právnímu názoru odvolacího soudu, že námitka, že žalobní směnky mají za podklad diferenční obchody se železničními papíry jest opožděná, kdyžť dovolatelé původně namítali, že jde o diferenční obchody s obilím pokud se týče o diferenční obchody na plodinovce burse. Podle § 557 c. ř. s. nelze sice směnečnému dlužníku odepřiti právo, by uplatnil při ústním jednání o námitkách další skutkové okolnosti, avšak jenom v rámci písemných námitek, t. j. pokud jde o provedení skutkových okolností obsažených v námitkách. Snaží-li se dovolatel věc líčiti tak, jakoby šlo o pouhou chybu manipulační, o přepsání, jest to vyvráceno již tím, že dovolatelé trvali za řízení v první stolici na tom, že jde o diferenční obchody jimi tvrzené v námitkách, a teprve po provedení veškerých důkazů ke konci ústního jednání prohlásili, že opírají námitky diferenčních obchodů i o takové obchody se železničními papíry, jak o nich mluvil svědek K.

Čís 8324.

Ochrana nájemců.

Nájemník nemůže žádati vrácení kupní ceny za koupené zařízení bytu, zbavil-li se možnosti koupené věci vrátiti.

(Rozh. ze dne 21. září 1928, Rv II 808/27.)

Žaloba o zaplacení 2200 Kč byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Žalobkyně tvrdí, že v srpnu 1922 uzavřela se žalovanou smlouvu, podle které jí žalovaná jako dřívější nájemnice postoupila byt a ona od ní koupila nábytek za 2.200 Kč pod podmínkou, že vlastnice domu jí byt přenechá. Ježto tato podmínka nebyla splněna a ona žalované kupní cenu za nábytek zaplatila, domáhá se vrácení 2.200 Kč, odvolávajíc se na předpis § 18 zák. o ochr. náj. Obanížší soudy zamítly ža-